

יבקשו להפיל את המתעלה מרוממות עיונו, לא יפתו אותו באיזה עיון עמוק אחר, אלא רק יעוררו ויטרידו אותו עם צרכי חומר, וההתפנות לאותם צרכים כבר תעכיר אותו עם רוממותו > :

ובלע בָּהָר הַזֶּה

> פְּנֵי הַלוֹט – הַלוֹט עַל כָּל הָעַמִּים, כלומר, יש אנשים המסתירים את הבעות פניהם, כי הם נרגשים לקראת משהו, ובכל זאת משווים לעצמם ארשת רגועה ומאופקת, ואומר, ש'הלוט' הלזה לוטה את כל העמים, כי כולם יש להם איזה עתיד מקונה ונסתר שבו מקווים לתת ליצרם להשתולל ללא מעצור, אך הם משווים לעצמם מראה של מבקשי טוב, וזהו ה'לוט' שעל פניהם, והנה כאשר ישנו בהר הזה את השמנים הנזכרים ויקבלו את הדעה הישרה, יתבטל מהם יצר התקוה הזו, הפנים המרושעות כאילו יבלעו בתוך הלוט – הלוט הצדיק יהא המראה הטבעי > .

< וְהַמִּסְכָּה הַנְּסוּכָה עַל כָּל הַגּוֹיִם, כלומר כל גוי-אומה יש להם איזה תאוה או גאווה המיוחדת להם ביותר, והם מחפשים להצדיק אותה ולהתירה, ולכן זקוקים הם לצייר את האלוקות בצורה מסוימת הנותנת השראה המכשירה ומצדיקה את תאוותם, והצורה הזו שיש לכל גוי היא הַמִּסְכָּה הַנְּסוּכָה עליו – הצורה המושלת עליו כמו נסיד, כביכול מגינה [ומכסה] עליו, מוֹרָה את דרכו, והנה התאוה הקלוקלת הזו היא היא ה'שמרים' הנזכרים, כי המִסְכָּה לרצונו החומרי האפל ומצדיקו, יגרום בהכרח שהתאוה תתערב בידעיות המזככות אותו, ולא תתן לו להתרומם. אך מי שיפנה למשתה שיכין ה', ויזהר מהשמרים – יזכה שמחזה המסכה המצדיק הלזה, יבלע לפניו, יעלם בתוך האמונה המוצדקת באמת, כי כאשר רואה את האמת ממילא נעלם השקר > :

> ועל ידי זה בלע הַמְּוֹת לְנֶצַח כי הנה כל הענין של המות הוא שאדם סבור שביכולתו לרכוש ולהתקדם ולהשיג את כל תקוותו, אך ה' מראה לו שאינך ה'בעל-הבית'... והיות שהעמים יפסיקו לחפוף להשיג את כל שאיפת יצרם,

כולם מפוצלים אחר אותם שני ענינים], וזה מה שעלה בידי :

מבואר בפסוקים הקודמים [לפסוקים שלפנינו] שיהיה זמן של בהירות באמונת ה', יראו שלא מי שהיה גדול וחשוב ומוצלח הוא היה זה הצודק והמושלם אשר מתקדם לעבר העתיד הטוב...

והנה התפיסה הבהירה הזו והחרטה המגיעה בעקבותיה, לא תהיה משהו הנתפס ברגע אחד, אלא ה' יסבב את העמים להתבונן ולהרהר בתהפוכות שְׁנֵעָשִׂים עִמָּם, ויִחַלוּ להביט על המצב העולמי במבט יותר עליון ומרום, וההתעלות הזו דרך הכח המהרהר מכוּנה כאן לפנינו 'קר-הזה', ואומר :

וְעֲשֵׂה ה' צִבְאוֹת לְכָל הָעַמִּים בָּהָר הַזֶּה

> מִשְׁתָּה שְׁמָנִים – יכין להם משהו שירווח את צמאון הדעת שלהם, והמשקה הזה יהא בצורה של שמנים, שכידוע השמן צף מעל המים כי הוא קל יותר, וכאשר יש משקה שבו כמה סוגי שמנים, מסתבר שאחד קל מחבירו וממילא צף על גביו, והיינו שבתחילה ירווח וישביע אותם בידעיות פשוטות, ושוב יתרוממו להשכלות יותר דקות וקלות ומאירות, ועל ידי זה יתעלו בהרי הידיעה > .

< אולם יהיה זה גם מִשְׁתָּה שְׁמָרִים – כי בתחתית השמנים יהיו מצויים שמרים המצפים להתערב ולהעכיר את השמן, בכל תזוזה קלה הם צפים ומעכירים את השמנים, ולכן כל החפץ לעלות בהתבוננות הזו, יצטרך להשיג להיות עסוק רק בעלית הדעת, ולא חלילה להתעסק עם השמרים החומריים ורצונותיהם < .

> ומפרש ואומר כי השמנים המדוברים יהיו שְׁמָנִים מְמַחִים – שמנים הדומים למוח הנותן חיות פנימית שאין לה היכר כלפי חוץ, והיינו שזה יהיה משתה בסגנון של מחשבת מוח הממלא את האדם באורות וידעיות רוחניים ומרומם אותו > .

< שְׁמָרִים מְזַקְקִים – והשמרים המדוברים יהיו מזוקקים מכל טיפת שמן, יהיו רק כבדים וחומריים, והיינו, שכאשר

הקריעה הנפשית

בפרשת השבוע רואים את הקרע הפנימי בנפשו של בלעם, מצד אחד מתגלה כירא-שמים אומר: מצהיר שוב ושוב שאינו יכול ללכת ללא הסכמת ה', מכריז 'אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבור את פי ה' אלקי לעשות קטנה או גדולה', גם רואה הוא חזונות נפלאים, מחזה ש-די, רואה את הרוממות הנפלאה של כנסת ישראל, רואה את העתיד הטוב והזוהר של ההולכים אחר ה', וגם הוא עצמו שואף שתהיה אחריתו כמותם, אך מצד שני קשור הוא בעבותות אל נפשו הרחבה, רוחו הגבוהה ועינו הרעה, קשור לאתונו, כועס על עיכובים בדרכו, מחטיא את ישראל בעצתו...

והנה הרבה אנשים יכולים להרגיש בתוכם את הקריעה הזו, מצד אחד שואף לדבקות ורוממות, ומצד שני מוצא את עצמו מלא וגדוש ברצונות חומריים עכורים, מרגיש כאחד מתלמידיו של בלעם הרשע... וצריך לדעת האם יש איזה טיפול המועיל לענין זה?

... פסוק בזמנו

והנה הזדמן לידי לראות כמה פסוקים בספר ישעיה, ואשר במבט מלמעלה נראה שהם קשורים לתקופה שלפנינו, דהיינו, למצב הנוכחי שבו צריך להתהלך עם מסכות העטויות על הפנים, ואלו הם הפסוקים (ישעיה כה ו-ח) :

(ו) וְעֲשֵׂה ה' צִבְאוֹת לְכָל הָעַמִּים בָּהָר הַזֶּה מִשְׁתָּה שְׁמָנִים מְמַחִים שְׁמָרִים, שְׁמָנִים מְמַחִים שְׁמָרִים מְזַקְקִים :

(ז) וּבִלְע בָּהָר הַזֶּה פְּנֵי הַלוֹט הַלוֹט עַל כָּל הָעַמִּים, וְהַמִּסְכָּה הַנְּסוּכָה עַל כָּל הַגּוֹיִם :

(ח) בִּלְע הַמְּוֹת לְנֶצַח, וּמָחָה אֶדְנִי יְיָ הוּא דְמָעָה מֵעַל כָּל פְּנִים, וְחָרַפְתָּ עִמּוֹ יְסִיר מֵעַל כָּל הָאָרֶץ, כִּי ה' דָּבָר :

*

ואמרתי לעצמי כי מן הראוי לעיין בפסוקים אלו ולבארם [כפי השיטה של 'תבונות כפיו' שפסוק הכופל את ענינו הרי זה מחמת שמדבר על שני ענינים קרובים, וכל הפסוקים שאחריו הכפולים גם הם

ואדרבא, יסכימו לקבל את מה שה' הכין להם, זכותם תעמוד להם וכמו שהפנים המרושעות יבלעו בתוך המראה הצדיק, כך גם המות יבלע ויתבטל, והיות שהבהירות הזו תתמיד ללא לערב בה שמרים, לכן המצב הזה יִמְשָׁךְ לנצח >.

< וּמָחָה אֲדֹנָי יְיָהוּהוּ דְמַעָה מַעַל כָּל פְּנִים
– דמעה יוצאת מאדם כאשר הינו מטולטל בשינוי הרצונות והמציאות שלפניו, שכאשר מביט על משהו אשר מאד נרצה עליו והנה אין לו אותו, יורדות ממנו דמעות, וכן להיפך כאשר רואה שמשוהו שהיה מאד רצוי הגיע אליו לפתע. והטבע הוא שהדמעות ביציאתם חביבות על האדם, נותנות שחרור לרגשו, אבל כאשר הם עומדות על הפנים, מפריעות לו, כי הם מגלים את תהפוכות רגשותיו, אולם אם מחליט לגלות את רגשותיו בעוז, אדרבא, נותן לדמעותיו לשהות על לחייו שכולם יראו שהמשהו הזה הינו נחוץ ביותר, והנה כאשר כל הגוים יוותרו על המשהו אשר מאד מאד חביב להם, ימחה אדון הכל אשר הִקְוָה את כל העולם באופן שיש כח ויכולת להתגבר על התאוה הנחוצה להם – את הדמעה הזו המצויה על הפנים, יתביישו עמה <

וְחִרְפַת עֲמוֹ יָסִיר מַעַל כָּל הָאָרֶץ – 'חרפה' היא תחושה תוססת שלא שייך להשלים עמה ולהשקיסה, והנה על כל הארץ מצויים אנשים וְפְלִים הגורמים תחושת חרפה לעם ה', כי הנה כל העולם עסוק בפיתוח והגדלת והעצמת היצר הרע מכשלותיו והצדקותיו, וזה גורם נסיונות גדולים עם נפילות כואבים ומבזים, אך כאשר יתבטלו חמדות הגוים הללו, ישתנה המצב הארצי, החרפה הזו תסור ותלך –

ואם תשאל כיצד יתכן שהעולם יעשה שינוי כה קיצוני, התשובה היא **פִּי ה' דִּבֶּר** וְדִבֶּר ה' הוא המהוה ומקיים את העולם, ובהכרח שלבסוף יקבל הטבע הארצי את הבהירות הזו: פ

היסוד

עד כאן ביאור הפסוקים, ולאורם נראה לרמז שהמצב שלפנינו היום בא לאותת ולהזכיר לנו את הלוט העוטה את כל העמים, דהיינו, את הרצון להיות נעלה ורוחני ומרומם, להיות עם השאיפות הטהורות של בלעם, שנרגיש שיש לנו רצון להסתיר את מראה פנינו הישן, להפסיק את החיוכים כלפי העולם הישן שהכרנו,

רצוננו שהמראה המיושן יבלע בתוך המראה הנאצל החדש הזה –

אך לשם כך צריך להיזהר מהתערבות המחשבה בעיסוק השאיפות החומריות הארציים וכל המותרות למיניהם, כי כל התייחסות לאותם צרכים גורם להם לצוף ולהתערב בתוך המחזה הנאצל החדש, ולהעכירו, ואז עלול לקרות עמנו מה שאירע לבלעם, שלמרות כל השגותיו היה שקוע עמוק בביצה החומרית, וכל שכן שצריך להיזהר מלחפש הִצְדָּקוֹת כלפי אותם צרכים, הִצְדָּקוֹת המבקשות כביכול לקדש אותם ולטהרם, אלא צריך להאמין שאף אם נזקקים אנו לאותם ענינים, האמת היא שהם חרפה לנו, מעכירים לנו את החיים המרוממים, ואולי גם הענין הזה נרמז לנו במה ששיבשו את החתונות וכו' ואנשים הוצרכו לוותר על כל מיני מותרות המטרידות את השכל והלב הנזקקים להשיג אותם, כי בכך למדנו להכיר את רעת השקיעה החומרית הזו.

וכל זה נרמז בשם 'בלעם' שהוא מלשון בליעה, כי האמת היא שצריך שהרצון הרוחני יבלע את היצר החומרי, האמונה בה' תבלע את השקר המצדיק כל מיני מותרות, זהו התכלית של עם ה', אלא שבלעם רצה שהצד האחר יהא הבולע, ולכן הוא 'בלע-עם', אבל לבסוף האמת תבלע אותו עם כל השקר שלו.

ורואים שהעצה כנגד הבלבול של בלעם הוא להאמין ולהחליט שיש לי שאיפה פנימית ואמתית להיות יהודי מרומם ונעלה, יהודי המבקש לשמוע דבר ה' ולא לזוז ממנו ימין ושמאל, יהודי שהבעות פניו מלאים בצמאון רוחני להשיג ולהרגיש יותר את מציאות ה' והחסייה בו < ומצד שני להשריש עמוק בלב שהאמת הוא שהמותרות החומריות הם 'חרפה לנו', הלואי והיינו נפטרים מהם, הם מעכירים לפנינו את האור של קירבת ה'.

ויש להדגיש כאן נקודה נחוצה מאד, והיא, שצריך שהצמאון הרוחני יהא זך, ללא שמרים, ללא לערב בתוך הרצון הרוחני הזה כל מיני שאיפות מיותרות חומריות, כי אף שיש ענין של 'שלא לשמה', כל זה בתוך עולם המעשה, אבל בשאיפות לב הטהורות המביטות כלפי מעלה, צריך לדעת שגם התערובת הזו חרפה היא לנו! ובכך מרוויחים שאף אם משתמשים עם ה'שלא לשמה' הרי זה רק מתוך המטרה העיקרית שזה יקרב אותי

אל המעשים אשר באמת צריך אני לעשותם לשמה, ולא חלילה לדמות שהעיסוקים הרוחניים באים לטפח לי את יכולת ההצלחה החומרית... צריך תמיד לזכור את האמת היסודית הזו, קליטת האמת הזו היא חלק מהבירור המקווה לפנינו.

ואולי לכן מיד לאחר הפסוקים הנזכרים מופיע הפסוק **וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֶלְקִינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנו זֶה ה' קִוִּינוּ לוֹ נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בִּישׁוּעָתוֹ**: וכך ביאורו כהמשך לנושאי הפסוקים הקודמים:

וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא

> הִנֵּה אֶלְקִינוּ זֶה – הנה התגלה לפנינו המחזה הרוחני של העולם, המחזה המברר שהשאיפות הרוחניות שרגשו בתוכינו ותבעו אותנו, [ואשר לא היה מעורב בהם צורך להשיג איזה תועלת מהחרפה הארצית] הם היו שאיפותינו האמתיות, אל אלקינו זה **קִוִּינוּ לוֹ** כל השנים >

< קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנו, כלומר, על ידי שקוינו לו ידענו כי יושיענו, שבזכות השאיפה והתקוה הרוחנית יבטל וירגיע מאתנו את צרכי החרפה הארצית <

והנה כעת לאחר ישועתו, איננו מרגישים מחלוקת פנימית, איננו רואים את השאיפה הרוחנית כמשהו השואף כלפי תביעה של **אלוקנו**, אלא **זֶה ה' קִוִּינוּ לוֹ**, התקוה שלנו היתה להרגיש את האחדות עמו, את ההסכמה למציאות והרוממות שקבע לנו, ואשר לזה היתה תקותנו האמתית –

נְגִילָה < וְנִשְׁמָחָה בִּישׁוּעָתוֹ

הגילה היא ההרגשה המאושרת עם האור החדש שנגלה לפנינו, וזהו גיל על ההשגה והרוממות, **והשמחה** היא ההתרצות בשלמות שיש לי עד כדי וויתור על כל משהו אחר, וכמובן, אחר הישועה הנזכרת שיהודי מוותר על המותרות החומריות, שמח הוא בוותור עליהם, מרוצה ביכולת להרגיש מושלם בכל הטוב הגשמי [הנחוץ] והרוחני אשר יש לו כן.

ובקיצור, צריך לקחת מהפרשה את ההשראה המרוממת מחזונות בלעם, לנשום את התקוה של **דָּרַךְ כּוֹכַב מֵיעֶקֶב וְקָם שֶׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל**, למאס בכל עצותיו האחרות וחרפתם... **וישראל עושה חיל!**